

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Vagyunk s leszünk-e elég okosak?

Debrecen, július 9.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy folyó hó 7-éről keltezett okos cikkére, a „Szerbia erkölcsel“-re, a magam egyéni felfogása szerint becses lapjában válaszolhassak. Magam is az okosság követelményeitől igyekszem mondanivalómat determináltatni, bár nem tudnám határozottan megmondani, hogy nem egy tekintélyes budapesti lapnak kell-e igazat adni, amely szerint lehetnek körülmények, amikor egy kis okosság-hiánya fölér a legnesztoribb bölcseséggel. De maradjunk az okosságnál, amely az utóbbi években politikánkat a diplomáciai kérdésekben vezette s békénket, bár áldozatok árán s nagy önuralmat követelő megalázások fejében, mind e mai napig megőrizte.

Mindnyájan egy akaraton vagyunk e kettős monarchiában, amelynek a fentemlített cikk is pregnáns kifejezője: békét kívánunk benn és kifelé mindenkiével. Munkás, zavartalan békességet, mert ez demokratikus s kultur-mivoltunkhoz tartozik, mi a béke jelében születünk s élünk, a békeség fia vagyunk, mondhatnám: egy nemesebb világrend szülöttei. Irtózzunk a háborútól, mert a magasabbrendű emberiség véreomlása nagyon hasonlítna ahhoz a botorsághoz, amely a drága gyöngyöket disznóólak mocskába dobálja. Nem is szólok arról a szinte pótolhatatlan anyagi kárról, a melyre jogosan oly gyakorta szokás hivat-

kozni, ha kulturnépek törnének fegyverrel egymásra. Talán egész kulturánk összeroppanásától kellene tartanunk — még győzelmes küzdelem esetén is.

Sok, nagyon sok okunk van rá, hogy nagyon okosak legyünk vérbeli belső valólnak: békességünknek megtartására. — Azért rettenetes hiba volna, ha a sarajevo-i rémtett bennünket a szenvedély, a boszu terére ragadna. Önmivoltunkat tépnők ki magunkból s ezzel azokhoz válnánk hasonlókká, kik a gonoszságot közvetve s közvetlenül elkövették.

Ha így nyáron nagyon sok, türehtelenül sok lakásunkban a légy, nem dühösködünk, nem káromkodunk s csapkodunk ide-oda, fejünket, arcunkat sem kímélve, hanem emberhez méltóan olyan szerekről gondoskodunk, amelyek e szemtelennek előléptetett kis szárnyasokat legalább is neutralizálják, létüket elviselhetőbbé teszik. Az emberi értelem minden bajon urra lesz előbb-utóbb.

Szerbiával szemben sem lehet más álláspontra helyezkednünk, mint az ész s értelem objektív s mindig diadalmas utmutatásaira.

Nemde, kérem, megvan bennem a jó szándék, hogy okosan viselkedjem. Mert mi az okosság? Az eszközök, módok s körülmények helyes megválasztása valamely cél érdekében. S mi a célunk? A béke megtartása s megőrzése minden irányban. — A kérdés tehát csak az lehet, mely eszközöket, módokat s körülményeket kell alkalmaznunk e nagy emberiségi cél elérésére.

Türelem? Jól van. Megaláztatást,

Irodalom

Irta: Colette Villy.

— Keresztanyám?

— Mit csinálsz, keresztanyám? Mesét az újság számára? Szomorut?

— Ah! Azért sietsz, mert megkéstél egy kicsit? Kénytelen vagy arra a napra beszélni, amelyikre kívánták? Mint a gyermekek a feladatot? Mit szólnának hozzá, ha nem készülnél el vele?

— Na, és azok az urak, akik az újságnál elbírálják a dolgozatodat?

— Hogy nem fizetnének neked? Ez már baj lenne. Nálam is így van, de mama nekem csak két sout ad egy kompozícióért. Azt mondja, hogy elég ennyi is. Na hát, legyél szorgalmas. Mutasd csak a lapodat! Még csak ennyit írtál rá? De hiszen akkor sohase készülsz el vele!

— Mit, hogy nincs tárgyad? A francia történehez neked nem adnak egy térképet, mint nekünk az iskolában? Milyen szerencsés vagy.

— Én is szeretném, ha a mademoiselle megengedné, hogy azt irjam, amit tetszik. Ah, Uristen, ha én író is lehetnék!

— . . . ?
— Hogy mit csinálnék? Százezer millió dolgot írnék és meséket a gyermekeknek.

— Igen, tudom, hogy már sok mese van, de sok nem ér egy fabatkát sem. Vajjon milyen könyvet kapok karácsonyra? Tudod, hogy minket nagyon butáknak tartanak a szülők? Mikor már egy katalógusban azt látom: ifjúsági iratok! — így szólok önmagamhoz: Megint egy pár nagy ember, aki azon igyekezett, hogy a mi számunkra írjon valamit! — Én igazán nem értem, mért vesznek fel bizonyos hangot a nagy emberek, ha velünk akarnak beszélni. Hiszen mi se írunk az ő számukra semmit, miért nem hagynak nekünk békét ők is?

— Persze, hogy igazam van! Én nekem mindig igazam van. Azt akarom, hogy ha egy könyv arra való, hogy tanuljak belőle, hát legyen is mit tanulni belőle. Ha pedig egy könyv arra való, hogy mulattasson, akkor mulattasson is. Nem szeretem a keverékeket. Az utóbbi évek összes könyveiben mindig megjelent egy ur egy automobilon, s mindig volt egy jótékony magyarázó benne, aki a fiúinkba sugta szép csendesen a mechanika legújabb vívmányait. Az idén okvetlenül egy merész aviatikus fog leszállani a felhőkből minden könyvben, de a levegő meghódításáról fog beszélni . . . és a dicsőséges

írásokat szenvedjünk el? Jól van. Majdnem elviselhetetlenné váló állig fegyverkezést? Jól van. Gazdasági életünk állandó földrengésszerű ingását, nemzetiségeink folytonos nyugtalanítását északon, délen s keleten megadással viseljük? Jól van. Elfojtsuk a fájalmunkat s szégyenünket, hogy szomszédunkban alakult rablóbandák bombáival s Browninjával pusztítják el határainkon belül azt, ki hivatva volt, hogy a legelső magyar ember legyen, amikor Istennek is úgy tetszik s a koronázás előtt néhaivá lett magyar királynéről szó se essék? Jól van.

De hát, ha mindez a sok „Jól van“ kárba veszett? Ha a háborút mégis ránk erőszakolják? Mire való volt a sok „Jól van“? Szolgálták-e a nagy célt sikeresen? Elég okosak voltunk-e? . . .

Az bizonyos, hogy ma Európa s a világ békéje ellen lappang valahol összeesküvés. A sarajevo-i merénylet csak egy áruló szimptoma volt. S Szerbia ennek a nagy, kulturát felrobbantani akaró összeesküvésnek egy primitív bombaárzenálja. Az összeesküvés sulypontja a moszkovizmus. Ma ez határozza meg a fél világ tetteit az Atlanti Oceántól a Csendes tengerig pro vagy kontra. A szerb komitácisk bombái csak ezért merészelnék az osztrák-magyar monarchia határain belül szóhoz jutni.

De hát mit tegyünk? A moszkovizmus ellen európai koalícióra volna szükség Anglia s Franciaország, de legalább is Anglia részvételével. Am hol van Európa okossága? A boszu s féltékenység nem fér az okossággal össze. Viseljük el, ameddig

halottakról, akik az utat egyengették . . . Tudod, minden elbeszélésben megharagszom, mert a mesét félbeszakítja egy-egy ilyen elemelkedés s ott érzem a felnőtt embert benne, aki leckéztet. Hiába mondja papa: Kell, hogy egy gyermek megértse, amit olvas . . . Én ezt nevétségesnek találok . . .

— Igen, nevétségesnek, mert a felnőtt embereknek sohase jut eszükbe, hogy ők is voltak gyermekek. Én nagyon szeretek minden olyant, amit nem értek meg egészen. Szeretem a szép szavakat, amelyeknek kellemes a hangjuk s amiket nem használ az ember közönséges beszélgetés közben. Sohase tudakolom a jelentőségüket, mert jobban szeretek elgondolkodni rajtuk, megnézni, hogyan vannak írva, addig, amíg egy kis sé megijedtek tőlük. És aztán: szeretem még a kép nélküli könyveket is.

— Nem tudom neked jól megmagyarázni a dolgot, de a képek sohase hasonlítanak az én képzeletbeli fiatal leányomhoz, sem az én kalapomhoz, sem a leirt tóhoz, ami mellett szeretnék álmodozni. Például, le van írva egy könyvben: „Szép kastélyban lakott egy ifjú leány, aki szívesen sétálgatott a kék tó partján“ . . . megfordítom a lapot és látom a kastélyt, a fiatal leányt és a tó rajzát. Oh, milyen keserves! . . .

— . . . ?

elviselhetjük: az orosz cár jóindulatából s békeszeretetéből — s a magunk okos voltából.

A nagy ideálnak, a békének szolgálataiban állunk-e azonban akkor, tehát csakugyan okosak vagyunk-e, ha hivatalos simaságu s udvarias birtosításokat kap külügyi kormányunk a szerb kormánytól: s határainkon a békés munkát a tulajdonképeni hatalmat kezében tartó szerb katonai párt s agensei, a komitácik állandóan veszélyeztetik?

Békeszeretünk, okosnak lenni akarásunk a kétszerkettő tárgyilagosságával s nyugodtságával azt kívánja a monarchiától, hogy határainkat a szerb bombaarszenál ellen határozott, ha kell gyökeres tettekkészséggel egyszer s mindenkorra biztosítsuk.

A szerb kormány ígéreteiben nem bízhatunk, mert nem lehet a legjobb akarattal sem ura szavának. Egy ország, mely koronás királya elleni aljas merényletéből a hadseregnek ment oly változáson át, mint Szerbia, amely ország tulajdonkép állandó katonai diktatura alatt áll, ahol a hadsereg csinálja a politikát, ahol az új dinasztia e hadsereg kegyelméből él: ilyen ország nem lehet békés szomszéd — egész természet-szerűleg.

Tehát? Igenis, kérem, legyünk okosak! . . .

Fülöp Béla.

Zavarok a választók összeírása körül

Hét küldöttségi tag lemondott

A képviselőválasztók most megkezdődő összeírása általánosan nagy és különös érdeklődést kelt a legszélesebb körben. Egyrészt azért, mert az 1913. évi XIV. törvény-cikk igen sok ember előtt nyitja meg a választói jogosultságot, másrészt pedig mivel a szavazó névjegyzékek összeállítása olyan komplikált és új munkát ad a központi választmánynak, az összeíró küldöttségnek, de a polgárságnak magának is, hogy az összeírás véghezvitelében szerepet vivő közigaz-

— Ha festeni tudnék, másképp csinálnám. És, keresztanyám, ezért szeretem én jobban a te sárgahátú francia könyveidet, a mikben nincsenek képek. Érted, keresztanyám?

— Igent intesz a fejeddel, de nem vagyok biztos benne, hogy értesz-e hát csakugyan? Aztán meg a gyermekek számára irt könyvekben alig van szó szerelemről.

Hát mit mondtam már megint? Csunya szó az: a szerelem?

— Hogy ne tudnám, micsoda? Hiszen én is nagyon szerelmes vagyok.

— Kibe? Senkibe. Tudom jól, hogy csak tiz esztendő vagyok s hogy ebben a korban igen nevetséges volna valakibe beleszeretni. De azért mégis szerelmes vagyok, csak úgy röviden, tárgy nélkül. Várok. Ezért szerelmes vagyok, csak úgy röviden, tárgy nélkül. Várok. Ezért szeretem annyira a szerelmes történeteket, a rettenetes históriákat, amelyek mégis jól végződnek az utolsó lapon.

— Mert a rosszul végződő történetek után szinte beteg az ember, nincs étvágya, soka gondol rájuk és ha véletlenül a könyv fedelére esik tekintetem, azt gondolom: Szegények, még mindig szerencsétlenek . . . Az

gatási szervek és a polgárság is méltó aggodalommal tekint az első névjegyzék-tervezet összeállítása elé.

Az új választójogi törvény a gyakorlati alkalmazásban most kerül először alkalmazásba és így érthető, hogy minden előzetes gyakorlati tudás és tapasztalat hiányában senki sem tud kellően tájékozott lenni, annál kevésbbé, mert a törvény alkalmazása illetékes helyekről gyakorlati magyarázatot nem nyert.

A nehézségek és az a körülmény, hogy július hó 10-től augusztus hó 20-ig tartanak az összeírások, tehát a küldöttségek tagjai több mint egy hónapon át egész nap el vannak foglalva, igen sok embert elriasztottak attól, hogy az összeíró küldöttségekben részt vegyenek. Alkalmatlan az idő is, amelyben — éppen most a nyári hónapokban — az összeírást végezni kell és amelyben igen sok ember nyári pihenőjét tartja, elutazik a városból és az összeíró küldöttségben így kötelességeket nem vállal.

Ez az oka annak, hogy igen sokan azok közül, akiket a központi választmány az összeíró küldöttségekbe megválasztott, erről a tisztségéről lemondott és így az összeíró küldöttségek megalakítása még mindig nem sikerült és nincs biztosítva a küldöttségek zavartalan működése.

A központi választmány mai ülésén, a melyen Kovács József polgármester elnökölte alatt a választmánynak majdnem minden tagja jelen volt, hét olyan tagot jelentett be az előadó, akik az összeíró küldöttségi tagsági megbízatásukról lemondtak. — Ezek Publig Ernő, Gutfreund Sámuel dr., Somossy László, Thieszen Artur, Polgár Dániel dr., Kuti Sándor dr., Borzsovay Jenő dr. Ezek a tagok részben elfoglaltságukra, részben távollétükre hivatkozva lemondtak s bejelentették, hogy az összeíró küldöttségben részt nem vehetnek. Helyettük az összeíró küldöttségekbe a központi választmány új tagokat választott be; ezek: Grósz Nagy Ferenc, Muraközy László, Kölcsey Sándor dr., Jobbágy Imre, Hegedűs Jenő dr., Sebők Ernő dr., Boruss Béla.

A tagok megválasztása után az összeíró küldöttségnek jelen levő és még esküt nem

ember gondolkodik, hogy mit tehetne az érdeklükben, szeretné megírni a regény folytatását, hogy minden jól végződjék benne . . . Én azt szeretem, ha az emberek megházasodnak!

— . . . ?
— Igen, de előbb mindegyik egy kicsit boldogtalan legyen. Nem mintha örülnék ennek a szerencsétlenségnek, de ez szükséges.

— . . . ?
— Hogy kezdete, közepe és vége legyen a történetnek. És aztán a szerelem, én szeretem, abból áll, hogy eleinte szomorú az ember, aztán boldog.

— . . . ?
— Hogy sokszor meg van fordítva a dolog? Nem, nem. Mért mondd ezt? Hagyj engem békében a te felnőttkori véleményeddel. És most próbálj írni az újságod számára egy igazán szép történetet, ami nekem tetszik, és minden gyermeknek. Egy történetet, ahol sírnak, imádják egymást és megházasodnak a nők és férfiak. Aztán tegyél bele olyan szavakat, amiket szeretek. Például: sajnó szív, gyönyörteljes álmom . . . a szenvedély felhabzó ereje stb., stb. És amikor elakarod végezni, így kezd ki a sort: — E sok hányattatás után végre . . .

— . . . ?
— Hogy mit jelent? Magam se tudom egészen, de mindegy, nagyon szépen hangzik, és ez a fő.

tett két tagja letette a törvényben előírt esküt.

Az összeíró küldöttségeknek kiegészítése azonban még mindig nem biztosítja a küldöttségek zavartalan működését, mert nem bizonyos, hogy a küldöttség tagjai rendes polgári foglalkozások negligálására hajlandók-e és állandóan részt vehetnek-e az összeíró küldöttségek működésében. Ezt tudta és érezte a központi választmány is, amely éppen ezért fölhatalmazta a központi választmány elnökségét, hogy az összeíró küldöttségbe a megfelelő számú tagokul behívasson arra alkalmas egyéneket. A választmány erre vonatkozóan a most tartott ülés jegyzőkönyvének fölterjesztése alkalmából előterjesztést is tesz a belügyminiszternek, akinek ez irányban jóváhagyását fogja kérni. Az 1913. évi XIV. törvény-cikk, amely az új választójogról szól és a szükséges intézkedésekről rendelkezik, azt mondja, hogy az összeíró küldöttségnek működése közben az összeíró küldöttségnek elnöke és legalább egy tagja tartozik jelen lenni. A központi választmány tehát reméli, hogy a küldöttségek tagjai egymás között a munkát úgy tudják megosztani, hogy a törvény e rendelkezéseinek eleget lehet tenni.

Az összeíró küldöttségek holnap reggel kilenc órakor kezdik meg működésüket, amikor a még esküt nem tett tagok is esküt tesznek. A központi választmány ez uton is kéri a tagokat, hogy az ügy rendkívüli fontosságára tekintettel okvetlenül megjelenjenek.

Az illetékemelés ellen

A képviselőház ülése

A képviselőház mai folytatta a törvénykezési illetékekről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelynek obstrukciós jellegű vitájában ma egész sereg ellenzéki képviselő szólalt föl.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Beöthy Pál elnök tíz óra tíz perckor nyitja meg az ülést és jelenti, hogy a király köszönetét tolmácsolta a Háznak a trónörökös elhunytá alkalmából való részvétnyilatkozatáért.

A napirend szerint az illetékekről szóló törvényjavaslat tárgyalása következik.

Tüdös János előrebocsátja, hogy általánosságban fog beszélni a javaslatról, a politikai szempontot mellőzni kívánja, de kijelenti, hogy politikai bizalmatlanságból elutasítja a javaslatot. Tárgyilag szemlélődés mellett arra a meggyőződésre jut, hogy bár szükség van az illeték szabályozására, ez a javaslat nem szerencsés és nem helyes, mert elviselhetetlen és állandó terhet ró a közönségre. Valósággal humoros, hogy a pénzügyi bizottság csekély emelésnek nevezi ezt az állandó adót, holott az előadók kimutatták, hogy abnormisan nagy az emelés. Az egész törvényjavaslat a szerencsétlen felek kizsákmányolására készült. Híve a progresszivitásnak, de az új törvény oly elviselhetetlen terhet ró a nagy perekre, hogy azok vitelét lehetetlenné teszi. A javaslatot nem fogadja el.

Polónyi Dezső: A pénzügyminiszter több ször rámutatott, hogy az ország teherviselési képessége elérte a végső határt és ahelyett, hogy szociális intézkedésekkel segítenének, újabb borzasztó terhet rónak épp a legszegényebb néprétegekre. Kerülni kíván minden látszatot, mintha obstrukciós beszédet mondana és lehetőleg tömören fogja összevonni mondanivalóit. Miért nem adóztatják meg a nagybankokat, ha olyan fontos az állam bevételeinek 4—5 millióval való fokozása? A világon mindenütt olcsóbbá teszik az igazságszolgáltatást, csak nálunk drágítják. Ezzel az államhatalom saját erkölcsi fenségét szennyezi be.

Keresni lehet a 1914. máj. 10. napján
a 10. kötetben jelölve

Háromnegyed kettőkor az elnök egy órára föl függesztette az ülést, amelyet három órákor folytattak.
Beszéltek a javaslat ellen Barczag Sán-

dor, Huszár Károly, Szabó István, Preszly Elemér.
Elnök a vitát 6 órákor megszakította és folytatását holnap délelőtt 10 órára tűzte ki.

A monarchia demarsa

Szerbia bojkottal fenyeget

A nyomozást a hatóságok lankadatlan erővel folytatják tovább Boszniában. Az azonban, hogy a nyomozás ki fog-e terjedni Szerbiára, illetően Belgrádra is, még eldöntve mindig nincsen. A szerbek gyűlése a monarchia ellen újabban a bojkott proklamálásában nyilvánult meg, amely erősen terjed.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Az ötödik merénylet megszökött.

Szarajevó, július 9. A nagy politikai ösz-szesküvésnek, amint most már határozottsággal megállapították, tizenégy bűnrésze-se van. Ezek közül tizenhárom börtönben ül, a tizenegyedik, Mohamed Mehmed Bagics megszökött. Ő volt Principnek szorosabban vett ötödik társa. Bagics szintén kapott Princip-től bombát, revolvért és ciankálit. Még e hónap 3-án Szarajevóban tartózkodott, azóta eltűnt. Tudják róla, hogy Montenegróban van.

Princip vallomása.

Szarajevó, július 9. Princip a vizsgálóbíró előtt jegyzőkönyvbe mondotta, hogy a mikor olvasta Cabrinoviccsal együtt a trónörökösnek Szarajevóba való lejutását, elhatározta, hogy megöli a trónörökösöt és kíséretét. Bombára lett volna szüksége. Tanács-talanul állott. Ekkor véletlenül a belgrádi Zlatna-Mosun (Arany ponty) nevű kávéház-ban bombát vett észre egy Bukovác Gyulaka nevű emberről. Princip beavatta Bukovácot terveiibe és megkérdezte, honnan, hogyan kapott bombát. Bukovác azt felelte, hogy a tisztektől a „Narodna Obrana“ útján. Princip azt a kivánságát fejezte ki, hogy szeretne ezekkel a tisztekkel összejönni. Bukovác nevetve jegyezte meg:

— Hát azt hiszi ön, hogy a tiszték ilyen dologban szóba állnak magával? Ők csak megbizottjuk útján érintkeznek. Én tudom, hogy ki a megbizottjuk. Egy Cigo (Ciganyevics) nevű komitácsi. Az szerez majd bombát és pénzt is.

Bukovác rögtön elvitte Principet Cigóhoz, aki kijelentette, hogy ad hat darab bombát, négy browningot és hat adag ciankálit, amit a merénylet elkövetése után be kell venni. Ezeket a dolgokat csak aznap adja át, amikor Princip Szarajevóba utazik.

A múlt hónap első napjaiban mielőtt utra keltek Szarajevóba, Princip csakugyan átvette a bombákat, revolvereket és a ciankálit és felvette a pénzt is. Boszniában a bombákat és revolvereket hosszabb ideig Jovanovic nevű tuzlai kereskedőnél rejtgették. (Jovanovicot tudvalevőleg közben letartóztatták.) Jovanovic házából néhány nappal a merénylet előtt Princip elvitte a bombákat Hadzsicsiba, ahol elásta. Innen a merénylet előtti napon behozta Szarajevóba és szétszította egy részét a Vlajnic-féle cukrászdában. Princip határozottsággal azt állította, hogy az egész pénzt Belgrádból kapta. Ezzel szemben az a gyanu látszik fenforogni, hogy a pénz egy részét Boszniában vette fel. Nem lehetett megtudni, vajon Princip Pribicevicre vonatkozólag terhelő vallomást tett-e, mert Pri-

bicevic személyét illetően a részleteket szigorúan titokban tartják. Lehetséges, hogy Princip nem nevezte meg Pribicevicet, de az bizonyos, hogy Cabrinovic első vallomásában terhelőleg nyilatkozott a szerb ör-nagyról.

A demars tartalma.

Bécsből jelentik: A monarchia részéről tervezett demars olyan lesz, hogy Szerbia nem tekintheti jogaiba való beavatkozásnak. A monarchia részéről affront nincs tervbe-veve. A külügyi kormány a merénylet értelmi szerzőinek szigorú megbüntetését fogja kérni s bizonyos, hogy Szerbia eleget tesz a monarchia kívánságának.

Bécs, július 9. A Neue Freie Presse írja: A monarchia demarsa szerint Ausztria-Magyarország elvárja a szerb kormánytól, hogy tárgyilagossággal vizsgálja a merénylet ügyében és a bűnösöket szigorúan megbünteti. A demars egyben föl hívja a szerb kormányt: nyilatkozzék, hogy tud-e biztosítékot adni arra, hogy a nagyszerb agitáció nem fogja többé megzavarni a monarchia és Szerbia közti békét.

Bécs, július 9. A Neues Wiener Tagblatt írja: A monarchia nem fogja követelni, hogy Belgrádban osztrák-magyar közegek nyomoz-zanak, de követelni fogja, hogy a gyanúsítottakkal a szembesít s megtörténiék. Ilyen ké-rést már Magyarország egyszer a Karagvor-gyevics ellen elkövetett merénylet alkalmából teljesített, amikor a Magyarország területén elfogott Sándor herceget nem adta ki, hanem egy hajón a Duna közepéig vitte s ott megtörtént a szembesítés.

Letartóztattak egy igazgatótanítót.

Szarajevó, július 9. Grasanicán letartóztattak egy Ilic Nikola nevű igazgatótanítót, mert bombákat találtak nála.

Szerb bojkott.

Belgrádból írják: Az itten megjelenő „Balkán“ című lap bojkottra hívja fel Szerbiát a Duna gőzhajózási részvénytársaság hajóival szemben. A lap azt írja, hogy számon tart mindenkit az ujság hasábjain, aki a magyar társaság hajóin fog utazni.

Letartóztatások és kiutasítások.

Szarajevó, július 9. Az ösz-szesküvés tizenhárom közvetlen bűnrészesén kívül még ma is legalább százan vannak a rendőrség őrizetében. A kiutasítási eljárás állandóan tart. Szarajevóból naponkint átlag harminc embert küldenek katonai és csendőri őrizetbe a határra.

Grácban letartóztatták tegnap Csubrilovic bátyját, dr. Csubrilovic Mirko orvost, akit vasraverve hoztak a csendőrök a szarajevói ügyészségre.

A szarajevói gaztett szerzője: a londoni szerb követség.

London, július 9. A „John Bull“ című hetilap szenzációs cikkben a londoni szerb követséget vádolja meg a szarajevói merénylettel. Nevezett lap azt írja, hogy Szerbia körülből nyolc hónappal ezelőtt londoni követ-ségén egy titkos irodát állított fel azzal a céllal, hogy Ausztria-Magyarország ellen igazságon. Ez a titkos iroda szervezte a Ferenc Ferdinánd trónörökös elleni ösz-szesküvést. — A

„John Bull“ hozzáfüzi e jelentéséhez, hogy a szerb követség tulajdonképeni személyzetét nem akarja bizonyítékok nélkül bűnrészes-séggel vádolni, majd így folytatja:

— Amikor a londoni szerb követség a múlt év április havában a „Belmarave Mansions Hotel“-ből a „Queens Gate“-ra költözött, több fontos okmányt elégettek. — Egy csak félig elégett irat a szerkesztőség birtokába jutott és annak fénykép-másolata a cikkel együtt napvilágot látott. A szenzációs okmány fejről a következő szavak olvashatók le:

... tion Royale de Serbie, továbbá a dátum: április 5. Az okmány tartalma a „John Bull“ állítása szerint a titkos iroda siffririzott jegyeivel írott és fordításban a következőkben hangzik:

„F. F.-nak teljes eltüntetésére (elimination) 2000 font sterling a következőképpen fizetendő: 1000 font Belgrádba érkezésekor G. ur kezéből és a fennmaradó rész: 1000 font a feladat végrehajtása után ugyanugy fizetendő, mint fent. — Kétszáz font kiadásokra és az ügynökök díjazására, mielőtt elutaznak... Arrangementjai nem...“
Itt az irás további folytatása elégett.)

A „John Bull“ állítása szerint az F. F. betűk Ferenc Ferdinándot jelentik.

A debreceni tábla rehabilitálta a vállalji körorvost

A rémregény utolsó fejezete

Másfél esztendővel ezelőtt példátlan meghurcolásban, keserves kálváriajárásban volt része Koszorus István dr. vállalji körorvosnak egy hisztériás asszony rímesei révén. Ezek a rémmesék a bíróság reflektorai révén ma már nagyon átlátszóak és a tenger izgalom után megviselve, de rehabilitálva áll a közönség előtt a vállalji körorvos.

Szabó Gézáné, született Szabó Margit, vállalji gépészlakatos-mester fiatal felesége vádolta meg annak idején Koszorus drt azzal, hogy midőn nagybeteg volt, öntudatlan állapotában kedvesévé tette s azután hipnotikus erővel és borzalmas fenyegetésekkel kényszerítette, hogy az övé maradjon, majd születendő gyermekét is az ő akarata ellenére titkos operációval megölte. Mikor az asszony nyilvánosságra hozta e vádakát, borzalmasan fantasztikus részleteivel, a vállalji község lakossága fellázadt, megostromolta felháborodásában a községi orvos lakását és dr. Koszorus Istvánnak menekülnie kellett községéből, otthagya állását is. — Csendőrök csillapították a falu nyugalmát és bírói eljárás indult meg a regényes ügyben.

A bírói eljárás csak nagyon lassan tisztázta az ügy bonyodalmaikat. Ezalatt Koszorus dr. nem kapott állást, hiába pályázott, elutasították azzal, hogy ismerik rémes történetét. Végre csak hónapok múltán, 1914. január 21-én döntött a szatmárnémeti-i kir. törvényszék vádpanácsa, 966—1914. számú végzésében Koszorus István dr. ügyében: elutasította a vádiratot és a bűnvádi eljárást megszüntette. A kir. ügyész felfolyamodott a vádpanács végzése ellen, de a felfolyamodás is csak Koszorus igazságának megerősítéséhez vezetett. A debreceni kir. ítélőtábla ugyan is a napokban meghozta végzését, hogy a magzatelhajtás büntette miatt terhel Szabó Gézáné és Koszorus István dr. elleni ügyben a felfolyamodást elutasítja és helyben hagyja a törvényszék végzését. A tábla végzésének indokolásában ki mondja, hogy az orvos ellen nyomós gyanu nem forog fenn.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni itt, hogy Koszorus dr. kálváriájának megszűnésével egyidőben utólrta a nemezis — a meghurcolt doktor legalább ennek tartja — a rémmese kitalálójának, Szabó Gézánének családját is. Az asszony sógorát, Szabó Dezsőt, aki a szomszédos Csanálos község jegyzője s aki ellenlábasa volt az egész családdal együtt Koszorus doktornak, a nagykarolyi fősolgabíró fel függesztette állásától. Csanálos és Fény községek árva-pénztára százezer koro-

nát meghaladó pénzkölcsönöket adatott olyan helyekre, ahol elveszett a pénz és így az ár-
vák súlyosan károsodtak. E károkért egy-
előre a jegyzőt tette felelőssé a vizsgálat és
ezért történt feljegyzése.

Csalános és Fény községek házain és
Vállaj községben a kettős örömhír hallatára
zászlókat tűzött ki a lakosság.

Berchtold a királynál

Diplomáciai lépések Szerbia ellen

Berchtold gróf közös külügyminiszter
ma délelőtt *másfélórás kihallgatáson* volt
Ischlben a királynál. A külügyminiszter ez
alkalommal előterjesztéseket tett a felségnek
azokról a diplomáciai intézkedésekről, me-
lyeket a monarchia a szarajevói merénylet kö-
vetkeztében fog alkalmazni Szerbiával szem-
ben. A jelentőségteles audienciáról s annak
előzményeiről, különösen a tegnapi közös
miniszteri tanácskozás eredményéről itt kö-
vetkeznek távirati tudósításaink:

A külügyminiszter kihallgatása.

A Budapesti Tudósító jelenti: *Berchtold*
gróf külügyminiszter ma reggel *Hoyos* gróf
követségi tanácsos kíséretében Ischlbe érke-
zett. Délelőtt tizenegy órakor a külügyminisz-
ter *magánkihallgatáson jelent meg a király-
nál*. Berchtold gróf, aki a mai udvari ebéden
részt vett, holnap utazik vissza Bécsbe.

Ischl, július 9. *Berchtold* gróf külügymi-
niszter ma reggel fél kilenc órakor külön ki-
hallgatáson jelent meg a királynál. Berchtold
tiz óráig volt a királynál és ez a *másfélórás*
kihallgatás mutatja, hogy nagyfontosságú
kérdések kerültek megbeszélésre. Berchtold
még ma este visszatért Bécsbe, itt tanács-
koznai fog *Krobotin* hadügyminiszterrel és
Bilinski közös pénzügyminiszterrel. Az egész
politikai világban nagy feszültséggel várják
az ischli audienca eredményeit, mert min-
denki tudja, hogy ezekből fog kitinni az, hogy
miképpen gondolkodik az uralkodó a nagy-
jelentőségű *szláv problémáról*. A keddi közös
konferencia eredménye alapján *Berchtold*
több javaslatot terjesztett a király elé és most
rövidesen kitínik, hogy az uralkodó döntése
alapján milyen javaslatokat fognak már leg-
közelebb végrehajtani.

Mit kíván a monarchia Szerbiától?

Bécs, július 9. Berchtold gróf külügymi-
niszter mai kihallgatásával kapcsolatosan
igen komoly forrásból a következőket je-
lentik:

Mivel a nagyszerb propaganda abban az
irányban folyik, hogy Szerbia a balkán szö-
vetség és Oroszország segítségével Boszniát
el fogja venni a monarchiától és „fel fogja
szabadítani a boszniai szerbeket”, a monar-
chiának most azt kell követelnie a szerb kor-
mánytól, hogy adjon egy úgynevezett *décla-
ration de désintressement-t*, amelyben *szem-
beszél a Boszniára való aspiráció meséjével*.
A külügyminiszteriumban nem zárkoznak el
ama nehézségek elől sem, amelyek egy ilyen
deklaráció megszerzésének, esetleg kérésza-
kolásának útjában állanak s tudják azt is,
hogy ennek a megszerzése a szerb kormány-
tól az osztrák-magyar monarchia diplomáciai-
jának részéről nemcsak jelentékeny energiát
és az eddiginél sokkal határozottabb föllépést
kíván, de esetleg *súlyosabb eszközök alkal-
mazását is szükségessé teszi*, azonban mind
e nehézségek ellenére is úgy látják, hogy ez
az egyedüli módja annak, hogy a nagyszerb
agitáció lecsillapíttassék?

Új határőrvidék szervezése.

Bécs, július 9. A tegnapi közös minisz-
teri tanácskozáson hír szerint a szerb határ
őrizetének hathatós keresztülvitele céljából
Conrad vezérkari főnöknek, Krobotin hadü-
gyminiszternek és a tengerészeti parancsnok-
ság képviselői együttes javaslatot terjesztet-
tek elő. E szerint a szerb határon, a Száva
torkolatától egészen Cattaróig, tehát Monte-

negró felé is, *szigorú katonai kordon volna*
felállítandó. Ez a kordon valamiképp *újja-
szervezése volna a régi határőrvidéki rend-
szernek*. A határőrvidék visszaállítása csupán
Boszniában volna lehetséges, míg azokon a
határrészekben, melyeknél Magyarország és
Horvátország érintkezik Szerbiával, csupán
egy katonai jellegű és nem egyuttal közgaz-
gatásilag szervezett kordon felállításáról le-
het szó. Boszniában egy bizonyos határzónát
katonai parancsnokság alá lehet helyezni,
esetleg úgy, hogy *a mostani kivételes állapo-
tot ott továbbra is fentartják*, míg az ország
belső részeiben megszüntetik. Ezzel kapcsola-
atosan állítólag fölmerült az a terv is, hogy
ezen a határőrvidéken magyar és osztrák
kolonistákat kellene letelepíteni, főképp ki-
szolgált katonákat, akik a határőrvidék biz-
tonságáról szintén tudnának gondoskodni bi-
zonyos szervezetek alapján.

Irányváltás Boszniában.

Berchtold gróf audienciájáról a N. W. T.
azt írja, hogy *a király hozzájárult* a boszniai
kormányzatban tervbevevett változás keresztül-
viteléhez. A boszniai kormányzatban *irány-
váltás* lesz, amelynek módozatairól Bi-
linsky közös pénzügyminiszter előterjesztést
fog tenni a királynak. Bosznia-Hercegoviná-
ban a határrendőrséget megfogják erősíteni.

Kitoloncolták a szerb katonaszökevényeket A debreceni szerb zászlós kémkedés gyanuja alatt

Harmadévvvel ezelőtt a Balkánon dúló
háboruból rengeteg katona szökött át Ma-
gyarországba. Különösen a szerb hadsereg-
ből kerültek ki a menekülők, akiknek egy ré-
szét a belügyminiszter Debrecenbe internál-
ta. A miniszter annak idején leiratot intézett
a rendőrhatalóságokhoz, hogy a katonaszöke-
vényeknek lehetőleg foglalkozást keressenek,
de egyuttal szigorú ellenőrzés alá ve-
gyék őket.

Debrecenben tizenhat szerb katona ke-
rült, akik itt mint napszámosok és mint ipari
munkások keresték a kenyerüket. Néhányan
a menekülők közül lopást követtek el, eze-
ket lezárták azután eltávolították őket az
országból.

A szerb menekültek között volt Mi-
nics Mihály és Petrovics Boriszláv. Mi-
nics Mihály kalandos szökeése ismeretes
olvasóink előtt. Ő zászlós volt a szerb hu-
szárságnál, a harctéren azonban sebet ka-
pott és kórházba vitték. Amikor felgyógyult,
ismét a csatamezőre akarták küldeni, de Mi-
nics megszökött. A verseci határrendőrség
Debrecenbe kísértette s itt a köztisztasági
vállalatnál kapott állást mint pénzbeszedő,
de ez a vállalat másfél hónappal ezelőtt va-
lami szabálytalanság miatt elbocsátotta. Az-
óta foglalkozás nélkül járt-kelt Debrecenben,
többször felutazott a fővárosba, de hogy ott
mit csinált, kivel érintkezett, azt mindig el-
titkolta ismerősei előtt. A másik szerb ka-
tonaszökevény, Petrovics Boriszláv már
Debrecenbe való internálásától fogva mun-
kakerülő volt. A rendőrség nem jó szemmel
nézte a két szökevény dologtalanságát és tit-
kos célú utazását s ezért polgári rendőrök-
kel figyeltette őket.

A napokban a katonai parancsnokság át-
iratban értesítette a rendőrséget, hogy az ide
menekült szerbek kettőzött éberséggel el-
lenőrizték és figyeljék, mert igen sok a
szerb kém közöttük. Minthogy Petrovics és
Minics viselkedésükkel gyanússá váltak a
hatóságok előtt, a rendőrség ma beidézte
őket. H. Kiss József rendőrkapitány tud-
tára adta a szerb zászlósok és honfitársá-
nak, hogy mivel huzamosabb idő óta fog-
lalkozás nélkül vannak és joggal tarthatni at-
tól, hogy régi hazájuk számára kémkedési
szolgálatot teljesítenek, az ország területé-
ről, mint alkalmatlan idegeneket kiutasítja s

mind a kettőjüket toloncuton a határszélre
kísérteti.

Minthogy a katonaszökevényeket Szer-
bia felé a belügyminiszter rendelete értelmé-
ben nem lehet toloncolni, a rendőrkapitány
úgy döntött, hogy Minics Mihály szerb zás-
zlóst a pozsonyi határszéli rendőrség által to-
loncoltatja ki Magyarországból, Petrovicsot
pedig a sziléziai határnál bocsátják világgá.
Minics Mihályt és társát holnap indítják
utnak.

Halálba kergették a trónörököszt

Sternberg gróf cikke

A *Neues Wiener Journal* mai számában
Sternberg Adalbert gróf tollából cikket kö-
zöl, amely tartalmánál fogva előreláthatólag
nagy feltűnést fog kelteni. A gróf, akinek ösz-
szeköttetései Ferenc Ferdinánddal ismerete-
sek voltak, a következőket írja:

— Ferenc Ferdinánd főherceg ismerve a
boszniai állapotokat, ezuttal boszniai utazá-
sát el akarta halasztani. Ekkor azonban ka-
tonai tanácsadói arra utaltak, hogy az uta-
zás elhalasztását a trónörökös politikai el-
lenfelei gyávaaságnak minősítenék, amire *a*
főherceg részánta magát, hogy mégis elmegy
Boszniába.

Elutazása előtt Fischer páternál meg-
gyónt és imájában *Isten különös áldását kér-
te arra az esetre, ha halála előre nem látható*
körülmények között bekövetkeznék. *Hohen-
berg* Zsófia hercegnő halalos sejtelmektől
gyötörve önkéntes elhatározásból utazott a
férje után Szarajevoba.

Azon körülmények megvilágítására, hogy
milyen intézkedéseket foganatosítottak a
trónörökös pár védelmére, mint hiteles adatot
közli *Sternberg* gróf, hogy *Bilinski* pénzügy-
miniszter a trónörökös Szarajevoba érkezé-
se előtt néhány nappal a budapesti főkapitá-
nyságtól *három detektív* kiküldését kérte.
Boda Dezső főkapitány erre azt felelte, hogy
ismerve a boszniai viszonyokat, eredményes
szolgálat csak akkor teljesíthető, ha *legalább*
harminc-negyven detektív megy ki és hetek-
kel előbb rekognoszálja az egész várost. —
Erre a célra *legalább hétézer korona* költség
merülne fel. *Bilinski* azt válaszolta, hogy en-
nyi pénz csak a király utazásánál áll ren-
delkezésére és ragaszkodik a három detek-
tív kiküldéséhez. Hogy milyen könnyelműség-
gel vezették a közbiztonsági szolgálatot mu-
tatja az, hogy a merénylőket nem rendőrök,
hanem *Gabrinovicsot* egy fodrász, *Principet*
egy teológiai tanár fogta el. A bombamerény-
lőre *Morsey* főhadnagy kardot rántott, ekkor
egy rendőr közbelépett és így kiáltott rá:

— Ne avatkozzék a mi dolgunkba!

Morsey ekkor kardjával a rendőrré sui-
tott. A bombamerénylet után a trónörökös
így szólt a vele szemben ülő Potiorek tarto-
mányfőnökhöz:

— Hát ezt a bombavetést most már foly-
tatni fogják? Ha engem most megölnék, a
gyilkost pár esztendőre becsukják és azután
politikai intervencióra szabadlábra fogják he-
lyezni, épügy, mint Potocky lengyel helytar-
tó gyilkosával történt.

Potiorek megnyugtatta a trónörököszt és
biztosította életének biztonságáról. *Sternberg*
gróf kijelenti, hogy e beszélgetésről nyomban
a merénylet után jegyzőkönyvet vettek fel, a
melynek létezése ismeretes. Kétségtelen, hogy
a merénylet *hivatalos személyek asszisten-
ciájával történt*.

Cikke végén *megbélyegzi a temetési in-
cidenst* és azt állítja, hogy minden megtör-
tént, hogy a külföldi fejedelmeket távol tart-
sák a temetésről. A német császár, amikor ér-
tesült arról, hogy a trónörökös gyermekeit
nem engedik a temetéshez, rögtön *levelet írt*,
amelyben bejelentette, hogy *nem vesz részt*
*a temetésen, ha kirekesztik onnan az árvá-
kat*, azokat a gyermekeket, akiknek szülei-
nél néhány hét előtt még mint vendég volt
jelen.

Keresem levelem 196. szám
hol a következő jelkép

Elfogták a sikkasztó törzsőrmestert

Az áruló sürgöny

Több ízben hirt adtunk Janicsék István debreceni honvédszázados törzsőrmester sikkasztásáról és szökéséről. A napokban Janicsék elárulta tartózkodási helyét, mert sürgönyt küldött Weisz Ferenc körseményesnek, akitől száz koronát kért. Weisz a sürgönyt átadta a rendőrségnek, amely így tudta meg, hogy a sikkasztó Temesváron, a Gyár városban levő „Vörös-ökör” vendéglőben rejtőzik.

A főkapitányságról azonnal táviratoztak a temesvári rendőrségnek, hogy Janicséket tartóztassák le és adják át a legközelebbi katonai hatóságnak. A törzsőrmester elfogásáról ma délelőtt jött meg a temesvári rendőrség távirati értesítése, amely ezt tartalmazza:

Rendőrség, Debrecen.

Janicsék István itt elfogva, katonai parancsnokság átvételét megtagadta, intézkedést kérünk, mi történjék vele.

Rendőrfőkapitányság.

A rendőrségről egy detektívet küldtek ki a huszárlaktanyába, hogy Flóhr János alezredesnek a hirt megvigyék s egyúttal a további intézkedés megtételére az ezredparancsnokságot felhívják. Az alezredes azonban Hajduhadházon, a huszárság gyakorlótán volt, ezért telefonon közölték vele Janicsék letartóztatását. Flóhr János nyomban táviratozott a temesvári katonai parancsnokságnak, hogy a sikkasztó törzsőrmestert vegyék őrizetbe s kísérik át a legközelebbi honvédszázadoshoz. Janicsék Istvánt néhány nap múlva szállítják a debreceni katonai fogházba.

Az apa sötét büne

Fegyházra ítelt nánási földműves

A debreceni törvényszék ma zárt tárgyaláson egy rettenetesen bestiális ember fölött ítélkezett. Vértartozás és erőszak miatt vont felelősségre egy apát, akit a bíróság a törvény teljes szigorával sújtott.

Oláh Miklós hajdunánási földműves volt a vádlott. Az ötven év körül járó embernek három felnőtt leánya van. Kettő közülük már asszony, egy még hajadon. Oláh Miklós most özvegy ember. Felesége éveken át betegeskedett s két évvel ezelőtt meghalt.

Körülbelül hat évvel ezelőtt legidősebb leányával viszonyt kezdett Oláh Miklós. A leányt erőszakkal kényszerítette a megadásra s a viszony éveken át tartott. Hasonló körülmények között enett áldozatul a másik két leány is. Időközben aztán a három leány közül kettő férjhez ment.

Az apa büne különös körülmények között derült ki. A második leányán házassága első hónapjaiban mutatkozni kezdett a viszony következménye. Férje vállatára fogta az asszonyt és így tudódott ki a szörnyű bűn.

Oláh Miklóst 1912-ben letartóztatták a csendőrök és bezáratották a debreceni kir. ügyészség fogházába, ahonnan ma egy szorongós börtönőr kísérte fel az elvetemült embert a tárgyalásra.

Nagy Kálmán dr. törvényszéki bíró elnökölt a főtárgyaláson, amelyet megnyitása után azonnal zárt tárgyalásnak nyilvánított s így a tárgyalás menetéről a törvény értelmében tilon a közlés.

A bíróság Oláh Miklóst a vérfertőzés és az erőszak büntetésében bűnösnek mondta ki és ezért hét évi fegyházra ítélte. Oláh felebezt.

Az albán válság

Menekülő albánok.

Belgrád, július 9. Prizrendből érkező jelentések szerint a legutóbbi napokban számos albán család menekült szerb területre. A kormány utasította a határőrségek parancsnokait, hogy asszonyokat, gyermekeket, öregeket és sebesülteket bocsássonak át a határon, fegyverbíró férfiakat azonban nem. Ugyiszintén örködjének szigorúan afelett is, hogy szerb alattvalók ne mehessenek át albán területre.

Zavargások Skutariban.

Berlin, július 9. A Lokalanzeiger jelentései Skutariból: A zavargások miatt a városban rendkívül nagy az izgalom. Philipps őrnagy, a nemzetközi csapatok parancsnoka elrendelte, hogy az őrségeket mindenütt megerősítsék s este 10 óra után az összes kávéházakat s egyéb nyilvános helyiségeket bezárjanak. A mohamedánok elhatározták, hogy a város területén kívül újabb gyűlést fognak tartani, amelyen a teendőket megbeszélnek.

Oroszország magatartása.

Pétervári, július 9. Azzal az ujsággal szemben, hogy Turhan pasa, az albán miniszterelnök, aki Pétervárra utazott, Oroszország pénzügyi és katonai segítségét akarja kérni, illetékes helyen kijelentik, hogy az orosz kormány mind a két kérelmet el fogja utasítani. Ha a párisi és londoni kormány másképp határoz, akkor Oroszország együtt tart ezzel a két barátságos hatalommal, de csak úgy, ha Albánia részéről kellő garanciákat kap.

A fejedelem lemondásának híre.

Páris, július 9. A félhivatalos „Petit Parisienne” jelenti Rómából: Az albán fejedelem lemondása csak rövid napok kérdése. A fejedelem uralma ma már Albániában tényleg csak formális. Vilmos fejedelem már le is mondott volna a trónról, de még egy utolsó kísérletet akart tenni. A fejedelem felesége, aki most Romániába utazott, arra akarja kérni a román királyt, hogy egy hadtestet küldjön Albániába, a fejedelem támogatására. A diplomáciai körökben nem biznak benne, hogy a román király fegyveres erővel támogatassa az albán fejedelmet. Az európai nagyhatalmak megegyeztek abban, hogy a fejedelem távozása után ideiglenesen a nemzetközi ellenőrző bizottság veszi át az ország kormányzását, de a bizottság tevékenysége csak addig tart, amíg az új fejedelem megérkezik. Ez az idő nem igen terjedhet túl egy hónapnál.

A „Petit Parisien” jelentése szerint Eszszad pasa, aki most Párisban tartózkodik, megtett minden intézkedést arra vonatkozólag, hogy azonnal a fejedelem lemondása és Durazzóból való eltávóztatása után visszatérjen Albániába.

APOLLO

MA, PÉNTEKEN
Esti előadások 7 és 9 órakor

Legújabb Pathé sláger!

Katasztrófa az alagutban.

Látványos nagy dráma 3 felvonásban.
POMPÁS KISÉRŐ MŰSOR!

HIREK

— **Udvari ebéd.** Bécsből írják: Ma délután fél 3 órakor udvari ebéd volt Ischlben, amelyen a király környezetén kívül Berchtold gróf és Hoyos gróf vettek részt. Ebéd végén öfelsége hosszasan elbeszélgetett a külügyminiszterrel.

— **Pósa Lajos temetése.** Megirtuk, hogy Pósa Lajos, az „En Ujságom” szerkesztője, a gyermekvilág legnépszerűbb poétája tegnap éjjel a Liget-szanasatóriumban meghalt. Egy hónappal ezelőtt meleg és lelkes szeretettel ünnepelték tisztelői irodalmi működése negyvenedik évfordulóját. Az ősz költő már ekkor gyöngékedett, jubileuma után ágyának esett és most szép csendesesen, fájdalom nélkül, elaludt a Liget-szanasatóriumban. Szombat délután temetik a református egyház szertartása szerint. A Petőfi-házban ravatározzák fel és innen fogják kísélni lelkes olvasói — a gyermekek és szülők — utolsó útjára. A főváros díszirhelyet ad a kiváló gyermek-poétának. A temetésen a Petőfi-Társaság, Singer és Wolfnerék, — negyven év óta kiadói — és az „En Ujságom” szerkesztősége fogják elbúcsúztatni. Temetése impozáns lesz, több egyesület képviselteti magát s lerója kegyeletét Szeged városa is, ahol írói pályáját kezdte. Felesége és nevelt leánya, Sárika gyászolják.

— **Debreceni diákok emléke az erdélyi havasok között.** Szerdai számunkban e cím alatt részletes tudósítást közöltünk arról, hogy a negyvennyolcas idők egyik nagy férfianak, Vasvári Pálnak s a vele hősien halált debreceni diák-honvédeknek emléket emelt a honfiumi kegyelet. Közleményünkbe azonban egy kis tévedés csúszott be, mikor az első hasáb utolsó előtti sorában Vasváry Fejér Pálról azt mondtuk, hogy görögkeleti papnak a fia. Az igazság az, hogy Vasvári Pál atyja a szabolcsvármegyei Nyirvasvári községnek volt görög katolikus lelkésze, s így azon parochiák egyikén működött, melyek most a hajdudorogi görög katolikus egyházmegyét alkotják. A jósikafalvi emlék ilyformán a görög katolikus magyarság hazafias érzésének is örök időkre szóló dokumentuma lesz.

— **A király elcserélt beszéde.** Londonból jelentik a következő mulatságos esetet: Az angol királyi pár tegnapelőtt Glasgowban tartózkodott, ahol egy csomó ünneppengen vett részt. A királyt Kinon-Wood államtitkár kísérte. Nála voltak azoknak a beszédeknek a kéziratai, amelyeket a király a különböző ünnepeken elmondott. Az új városháza alapkövetételénél szintén az államtitkár nyújtotta át azt a papírlapot, melyről a király beszédét leolvasta. Az uralkodó belekezdett a beszéde, melyet a város egész előkelősége hallgatott. Az első mondatok után a hallgatóságban a csodálkozás moraja futott végig, mert a királyi szavak semmi összefüggésben sem voltak a glasgowi városháza alapkövetétével, hanem egy egészen más ünnepegről emlékeztek meg. György király maga is észrevette, hogy itt valami baj történt. Egyszerre csak egy mondat közepén elhallgatott és jóízű nevetésbe tört ki. A királyné is nevetett, mindenki mulatott, csak az államtitkár nem, aki ekkor már látta, hogy rossz papírlapot nyújtott át a királynak. György király mosolyogva szólt az államtitkárhoz, aki zavarában csak hosszas keresgélés után tudta megtalálni azt a beszédet, amely a glasgowi városháza alapkövetételéhez volt szánva. A király, mintha mi sem történt volna, elmondta ezután a helyes beszédet.

— **Kivándorlásra csábító reklámok.** Pár nappal ezelőtt a debreceni rendőrségen több kereskedő bejelentette, hogy Amerikából levelet kaptak, amelynek egyik oldalán egy cég reklámja van, a másikon pedig kivándorlásra hívják fel a címzettet. A levélben rajta van az utirány is. A rendőrség az ügyet áttette a királyi ügyészséghez.

— **Halálra ítelt matróna.** Londonból táviratozzák: A chesteri bíróság halálra ítélte egy 65 éves asszonyt, ki 72 éves férjét féltékenységéből megölte.

— **A csernovici kémkedés.** Csernovicból táviratozzák: Jelentették, hogy a rendőrség letartóztatta Karpiuk Leontin nevelőnőt kémkedés miatt és négy levelet találtak nála, a melyek mindegyike Galiciában tartózkodó kémekhez volt intézve. A rendőrség Lembergől, Stanislauból és Kolomeából táviratokat kapott, amelyek azt jelentették, hogy az osztrák államrendőrség letartóztatta a kémszövetség majdnem valamennyi tagját. A nyomozás megállapította, hogy messzé elágazó kémhálózatról van szó, amely az orosz vezérkarral állandóan összeköttetésben volt. Nagyon előkelő személyiségek is bele vannak keverve ez ügybe, de a rendőrség nagy titoktartással intézi a nyomozást. Hír szerint ezeknél is találtak leveleket, amelyekben pontos adatokat kérnek Ausztria-Magyarország katonai intézkedéseiről.

— **Bankigazgatósági ülés öt revolverlövessel.** Gyöngyösről jelentik: A Mátra Bank tegnapi igazgatósági ülésén Márkus Sándor vezérigazgató revolverével ötször rálőtt Scheyer György bankelnökre, aki az ülésen éppen elnökölt. A revolveres merénylet megelőzőleg heves szóváltás történt a vezérigazgató és az elnök között. Az öszszeszedülők az oka az volt, hogy Márkus Sándor 25.000 koronával tartozik a banknak és az intézet lefoglaltatta saját vezérigazgatója fizetését. A bank szigorú eljárásának éppen Scheyer György elnök volt a kezdeményezője és legexponáltabb híve. Az ülésen szóba került a huszonötezer koronás tartozás, a vezérigazgató élesen reáramadt az elnökre s a civódás elfajultával előrántotta revolverét és ötször egymásután Scheyer Györgyre süttette. A golyók közül különös véletlen folytán egy sem sem találta az elnököt. Márkus Sándort a rendőrség letartóztatta.

— **Szerbiába szökött.** Szegedről írják: Az itteni egyik áruházban volt alkalmazva egy Vitolics nevű szerb kereskedősegéd, akinek szülei Torontálmezgyében, Nagybecskerek környékén laknak. Vitolics, akinek az idén besoroztak katonának, többször említette, hogy nem lesz a császár katonája, hanem kiszökök Szerbiába. Most, hogy a lapok tele vannak háborús hírekkel, a kereskedősegéd valóra váltotta szavait és kiszökött Szerbiába. Neumann Adófi, az áruház üzletvezetője tegnap a következő szövegű levelezőlapot kapta tőle Belgrádból: „Én már itt vagyok. Kitünően érzem magam. Most szolgáljon maga helyettem”. Vitolics úgy látszik a határrendőrség figyelmét elkerülte, mert máskülönben nem tudott volna utólevél nélkül kiszököni. A szerbek körében a leghatározottabban beszélik, hogy a Délvidékről sok szerb fiatal ember szökött Belgrádba, akiknek októberben kellett volna bevonulniuk a katonasághoz. Az ezredeket tehát nagy meglepetés érheti majd októberben.

— **Agyonlőtték a mexikói felkelők vezérét?** Londonból jelentik: A mexikói határról az a hír érkezik ide, hogy tegnap egy asszony Torreóban agyonlőtte Villa tábornokot, a fölkelők egyik vezérét. A hírt még nem erősítették meg.

— **Figyelem.** Megnyílt a „Hegyaljai Borraktár” Piac-utcán, a Hungária-kávéház mellett. Kitünő Hegyaljai asztali borok. Állandó nagy raktár fajborokban, Tokai Asszu, Szamorodni, Leányka, Rizling, Bikavér, Muskotály, Görögasszu, Sauvignon, valamint Spanyol borokban, Egri siller, Zöld silvânia asztali bor 90 fillér. Valódi szilva, seprő, törköly és borovicska pálinkák. Gyógy cognacok. Pezsgők, Törley, Litke, Animó, Török eredeti gyári árakban. Friss töltésű ásványvizek. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

— **Pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák,** női kézi-táskák és bőröndök Mentze áruházában Piac-utca 38. szám.

— **A nagyváradai erkölcsrendészet.** Nagyváradról jelentik: Farkas műkereskedő a napokban kitette a kirakatháza Bodnár János festőművész „A pihenő nő” című aktját. Ma reggel megjelent nála Gerő Ármán főkapitány és közérkölesi alapon felhívta arra, hogy az aktot távolítsa el a kirakatháza. A műkereskedő eleget tett a felszólításnak és az inkriminált kép helyett Rosemonde „Imádkozó apácáját” tette a helyére.

— **Asztalosok figyelmébe.** Az iglói állami faipari szakiskolát ez évben is 11 segédképesítéssel bíró asztalos hagyja el, akik el-sajátított iparukban mint munkások óhajtanak megélhetést nyújtó foglalkozást kapni. A végzett tanulók névsorát, életkorát, elméleti és gyakorlati képesítését, valamint nyelvisméreteit feltüntetve kimutatás a kamara hivatalában bárki által betekinthező s írásbelileg kifejezett kérelemre a debreceni kereskedelmi- és iparkamara azt bárkinek készséggel megküldi.

— **Román katonák garázdálkodása.** Brassóból írják: Vasárnap óta kellemetlen hírek keringtek a városban arról, hogy szombaton négy román katona áthatolt a határon a Brassó megyéhez tartozó Nagykőhavasra, és erőszakkal elhajtották egy bácsfalusi gazdának huszonöt darab marháját, sőt midőn a csorda őrzője, egy Bukur Miklós nevű bácsfalusi lakos ez ellen tiltakozott, ijesztés-sül valósággal sortűzet adtak reá. Szerencsére azonban a lövések nem találtak. Magának a nagykőhavasai menedékház felügyelőjének elbeszélése szerint az incidens a következőképpen történt:

— Délután három óra tájban a határ négy-öt egyenruhás, fegyveres román katona átlépte és a határtól pár száz méternyire levő, bácsfalusi gazdák tulajdonát képező tehéncsorda egy részét, mintegy 25 darabot elhajtotta. Eljárásukat azzal indokolták, hogy a csorda egy Romániába folyó patakra magyar területen levő részét tilalmuk ellenére használta. A tehének közül kettőt a szikláról ledobtak, a többi a román határon át hajtották. Sőt mikor a nyáj pásztorja, Bukur Miklós néhány társával a tehéneket visszafordították, a katonák visszafordultak és magyar területről éles töltéssel sortűzet adtak. A golyók szerencsére senkiben sem tettek kárt.

Egy másik verzió szerint a pásztorok, mikor látták, hogy a grancsárok a marhákat elakarják hajtani, rálőttek a grancsárokra, mire ezek visszalöttek a pásztorokra. A pásztorok erre elmenekültek.

— **A kiásott halott.** Kecskeméten általános szokás, hogy az egyes családok közös sírban temetkeznek. A Kovács-család sírboltja megtelt halott lakóival, akik között legutolsónak egy gyermek koporsóját helyezték el a közös sírban. Egy év múlva a gyermek anyja is meghalt és akkor meghagyta a család Farkas József temető-őrnek, hogy csináljon helyet a halottnak, hogy őt is a sírban temethessék el. A temető-őr ugy telt eleget a megbízatásnak, hogy a gyermek koporsóját kiásta, a holttestet elhantolta egy gödörbe, a koporsót pedig elégette. Mikor erről tudomást szerzett a család, feljelentést tett a temető-őr ellen, akinek a kecskeméti törvényszék ingó vagyon rongálása miatt három heti fogságra ítélte el. Farkas felebbezett a budapesti ítélő-táblához, amely leszállította a büntetést nyolc napi fogságra.

— **14-es számú telefonon** lehet az új fővárosi sört megrendelni.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készül.

— **Aki több adót akar fizetni.** Aradról jelentik: Mulatságos jelenet folyt le ma délelőtt az adókiadó bizottság előtt. A piaci kal-márok között szerepelt Fröhlich Zsigmond, akinek adóját a javaslat 41 koronában kérte megállapítani. Fröhlich sokallotta ezt, mire a bizottság a múlt évi 14 koronát állapította meg. Fröhlich meglegedetten távozott, néhány perc múlva azonban borusan tért vissza.

— **Kérem szépen — szölt — hiba van az adóm körül.**

— **Micsoda — kérdezte a hivatalnok.**

— **Kevés.** A bizottság tagjai összenéztek, ilyen ember aligha fordult még meg előttük.

— **Igen, kérem, kevés,** mert ha csak 14 koronát fizetek, nem lesz választójogom. Tes-sék felemelni husz koronára, mert én szavazópolgár akarok lenni.

A bizottság természetesen helyt adott a kérelemnek, amely olyan ritkán hangzik el előttük.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegyeváza mellett.

— **Részeg napszamosok harca.** Ma ész-szaka az Árpád-téren Nemes István és Kocsis Gábor napszamosok részegen össze-vesztek. A veszekedés verekedése fajult s botokkal támadtak egymásra. A lárma-ra elő-siető rendőrök a napszamosokat bevitték a központi ügyeletre, ahol Nemest és Kocsist kijózanodásig lezárták.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbáulveg 40 fillér.

„ Kapható: „

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A tömegokirathamisító.** Szegedről írják: Ifj. Szalai János alsótanyai földművest, aki ügynöke volt az egyik szegedi pénzintézetnek, körülbelül százrendbeli okirathamisításért három évi és négy hónapi börtönre ítélte, részint a szegedi, részint a budapesti királyi törvényszék. Szalai ugyanis hamis megrendeléseket készített és a pénzintézetnek hamis váltókat nyújtott be. Mikor büntetése jogerős lett, ki akart szököni Amerikába, de elfogták és letartóztatták. A szegedi törvényszéken tegnap összbüntetés-ként három évi és egy hónapi börtönben állapították meg a tömegokirathamisító büntetését.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	781
Osztrák hitel	801.50
4 százalékos koronajáradék	78.75
Allamvasut	688
Jeleálogbank	400
Rimamurányi	117
Salgótarjáni	6.40
Közuti vasut	5.4

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3 1/2% — Berlin 3 1/8% — London 2 3/8%

Budapesti gabonatőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza 1915. április.	12.97
„ októberre	12.80
Tengeri 1915. máj.	7.14
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9.27
Zab áprilisra	7.67
„ októberre	7.21
Tengeri jul.	7.82
„ aug.	—

Készáru változatlan.

Mack' féle
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százegzer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tolla-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	szelvény 7 kor. szelvény 10 kor. szelvény 15 kor. szelvény 17 kor. szelvény 20 kor.
--	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy fehérszövetet, turistaiódent, selyemkamarut, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon ká, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismeri posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Orfai vásárlók. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

az elasztikus
PALMA cipősarok

figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETREZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz.
(Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!
Kedvező fizetési feltételek!
Telefon: 968.

ÜGYNÖKÖK

ügyesek és szolidok legmagasabb jutalék mellett kitűnő jöhrű **faedőny és ablakernyő** gyártmányokhoz felvételnek.

Ernst Geyer Braunau, Csehország.

HELIKAL Premier

Egyedüli képviselő
Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Sztojikai

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványviz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárusítás

KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,

Gyomorbajoknál csodáhatású, cukorbetekéseknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borviz.

THURZÓ-FÜRED.

A dell Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette.
Vasúti állomás Gölniczbánya. 572 méter.
Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely!!

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kétféle konyha és olcsó ellátás. Gyomor-, bélbajok, cukorbetegségek részére külön diétikus konyha orvosi felügyelet alatt. Elő- és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 heti tartózkodás után 60 százalék árengedmény. Szobák egész időnyre olcsó átalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos **Viadár József dr.** Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA
LABORATORIUMMAL
ES
TANULÓMŰHELYVEL
kaposlatos.

Műszaki iskola az összes elektrotechnikai szakban és Gépépitményekben.

Mindazoknak, kik elektrotechnikuskokká (gyári tisztviselők stb) elméletben és gyakorlatilag (2 éven belül) kiképezetnii óhajják magukat.

Felvétetnek: 14 évtől 20 éves korig. **Előképzettség:** megkívánatik 4 közép-, polgári, alsókereskedelmi vagy ipariskola sikeres elvégzése.

Igazgatóság: **POZSONY**, Széchenyi-utca, kívánatra ismertetést, prospektust és felvilágosítást készséggel nyújt.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
" CZÉGNEL "
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók
!! nagy választékban !!

Haszonbérleti hirdetmény.

Biharmegyében Tamáshida Keményfok, Kötegyán Csipkés és Ant Nagymező pusztai részbirtokok, együtt 962 bihari hold három majossal 1915. évi október elsőtől fogva haszonbérbe kiadók.

A feltételeket közli:
id. Hadházy Kálmán
ügyvéd Nagyszalontán.

Szeplős

csupa leányok, májfoltos, kifestős asszonyokhoz azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögön szüntet szeplőt, májfoltot, bőrkülfücsöket, atkát (mitesszer) s mindenemű bőrbajl. A Margit-crémétől az arcbőr tiszta, rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-crémet a világ leghíresebb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerháza Arad.
Debreczenben kapható: Balázs Ödön gyógyszerháza, Jóna és Jóna drogeriájában, Rubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerházaiban. — Hajdúszoboszlón kapható: Barhocz Zsigmond gyógyszerházaiban. — Hajdúböszörményben kapható: Eressey Gábor gyógyszerházaiban.

GYERTYÁNLIGET
MÁRAMAROS MEGYE.

A legszebb, legégszesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép, magas fekvésű, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitűnő tiszta és könnyen emészthető tiszta vistorások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kura fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyszer: vörösgyógyászat, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-, bélbajok és nőbántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény május-október. Vasutallemás: Nagybooskó, Gyertyánliget. Előnyök: 1. Olcsó árak és feszitelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutallemás és jó köcsui. Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság

Üzemnagyoobbitás folytán nyomással:

- 1000 szines jóminőségű boríték K 3:60
- 1000 finom fehér boríték " 6:—
- 1000 félív üzleti levélpapír " 7:—
- 1000 szines levelező-lap " 5:20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Az: Alföldi: Gazdasági: Egyesület
SZÉCHENYI

FIUNEVELŐ ÉS TANINTÉZETE
Budapest legégszesebb és legszebb helyén, a Dunaparton, a parlament mellett: V., Személynök-utca és Markó-utca sarok.
TELEFON 152-64.

Felvez elemi, közép- és felsőiskolai rendes és magántanulókat. Az intézet tanárai egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. — Legmodernebb berendezés. — Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Német, francia, angol társalgás. Zene, torna, sport. Prospektus.

s. 10.
Aradról
na dél-
aci kal-
gmond,
n kérte
t, mire
apította
ott, né-
t vissza,
iba van
alnok.
sszenéz-
ég meg
csak 14
om. Tes-
én sza-
adott a
ngzik el
nk Test-
Ma éj-
és Kö-
össze-
jult s bő-
hára elő-
evítették a
s Kocsist
eg
zer a
ád
sz.
és
gedről ír-
öldmivest,
di pénzin-
okiratha-
ónapi bör-
zint a bu-
ai ugyanis
és a pénz-
tt be. Mi-
art-szökni
ztatták. A
szbüntetés-
rtönben ál-
misítő bü-
AG
do
781—
601:50
78:75
682—
400—
617—
8:40—
5:4—
natláb
don 2 3/4 %
sde
irati jelentése.
12:97
12:80
7:14
—
9:21
7:67
7:21
7:82

Keresem levelet a 1914. évi
101. sz. levelező jelzést

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szögig 50 fillér, azontúl minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 l.

Vastag betűből szedve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegű leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Állás

Kereskedelmint
végzett urileány állást keres. Címe Frank Imre uri dívatkereskedőnél.

15-re
keresek egy mindenes cselédeleányt. Cim a kiadóban

Német
társalkodónő keresek Simonffy 2/B. I emelet ajtó 4. szám.

Mérlegképes könyvelő
1 vagy 2 órát vállal hivatalos óra után. Cim a kiadóban.

Német-magyar
könyvelő irodai alkalmazást keres. Simonffy-utca 15. szám, jobboldali lakás. Ugyanott német órát adok.

Buzabevásárlónak
vagy raktárnoknak mennek Debreczenbe. Cim a kiadóban.

Mindenes
cselédeleány uriházhoz kerestetik. Jelentkezhetni naponta 10-11-ig Piac-utca 49., II. udvar, első emelet.

Egy
szegény özvegyasszonyt ki juttatna hozzá, hogy bármilyen munkát kapna, hogy ezáltal megélhetne. Nyil-utca 8. sz. Pappné.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Ezai sorsjegyre . . . 90 ;
Osz. vörös kereszt sj. 40 ;
Olasz vörös kereszt sj. 32 ;
Erzsébet sorsjegyre . . 7 ;
József . . . 10 ;
Bazilika . . . 20 ;
Magy. vörös kereszt sj. 22 ;

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjeggyel birtok zalogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre főmeljük. **Részletfizetésre** vásárokat, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Kézilázó Kölcsonintézet Részv.-Társ. bankosálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához nafta lin, terpentín, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsch üzletekben.

Falnsy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Izr. urinónél
kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Súlyos hajfonatjuk

van azoknak a hölgyeknek, kik a haj- és fejbárállást szent kötelességüknek tartják. Letűnt pompát megsíratni, nem hoz vissza egy hajszálat sem. Teljesen saját magán mulik, hogy idejekorán gondoskodják legszebb díszre, a pompás haja fentartásáról. Ajánldékozza meg bizalmával a híres

Dr. Dralle-féle nyírfa hajvizet

Használja rendszeresen s örüljön a hajnövesztésre való életető hatásának. A haj telt és hajlékony lesz, korpázás, viszketétség, hajhullás megszűnik. Boldog lesz abban a tudatban, hogy Dr. Dralle nyírfa víze, melyet orvosok és laikusok dícsérnek és használnak, hajdíszét megtartja.

v. valódi Dr. Dralle-féle nyírfa víz kapható minden szakba-
gó üzletben. K 2:50 és K 5.-. Dralle Hamburg és Bodenbach a. E.

Különte

Fehér selyem pincsi
kutya, göndörszőrű, fekete szemű, fekete orru olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Evi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék mérleg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Hölgyeim!
Egyszeri próba győzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedit, minden bőrruhaságot az országírű ártalmatlan Matild-arcenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Lakás

Intelligens
uri családnál e hó 15-re feltétlenül tiszta, csendes szobát keres esettel teljes ellátással — állami tisztviselő. Ajánlatokat ár megjelölésével „Kölcsönös figyelem” jellegre a kiadóba kérem.

Gépraktárnak
megfelelő helyiséget bérbe keresek lehetőleg a Hunyadi-utca közelében, vagy a gépjavitóműhely mellett. Ajánlatok Reismann Sándor, Hunyadi-utca 14. szám alá küldendő.

Adás-vétel

Egy
jó hangu zongora és több használt butor eladó. Magos-u. 7.

Eladó
szőlőbirtok. Cim a kiadóban

Kis
Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

Ebédlobutor
olcsón eladó. Burgondia-utca 11. szám alatt lehet értekezhetni.

Több
részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóban.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Beféttés
füvek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucéduliak
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

40 hektoliter
tisztán kezelt kerti bor eladó. Értekezhetni özv. Oláh Imrénénél, Széchenyi-utca 20. Ugyanott nagyobb mennyiségű öltörköly pálinka is eladó.

Mindennap kiváló jó és friss

TEJET

tanyámról házhoz is szállítok. Megrendelhető telefonon (739) vagy levelezőlapon: Weisz Bernatné, Piac-utca 30.

Hóditó köruttra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN
FŐRAKTÁROS:
Márkus Jenő Debreczen, Hatvan-utca 30.
TELEFON 14.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat . . .	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske . . .	40 . . .
Házirend . . .	40 . . .
Kapucédula (minden helyiség részére) . . .	10 . . .
Üres lakás bejelentési lap . . .	10 . . .
Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . .	10 . . .
Építés engedély iránti kérvény . . .	10 . . .
Lakhatási . . .	10 fillér . . .
ért darabonként kapható . . .	

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCZA 49.

Csőd alatti kiárusítás.

Vb. Fenyő Sándor és Fia cég csődtömegéhez beletárolt férfi divatolkkok, férfi ruhaszövetek, irodai felszerelések a Piac-utca 63. szám alatti üzlethelyiségben a mai naptól kezdődőleg naponként délelőtt 8-tól 1-ig, fél 3-tól 6 óráig kiárusítatnak.

Debreczen, 1914. évi július hó 9-én.
Dr. Ércz Ernő ügyvéd, csődtömeggondnok.

PETROLEUM

Ha szép világosságot akar szobájában, kérje mindenütt >>>>>

a «Vacuum Oil Company r-t.»
V VACLITE V
petroleumát,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.